

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Aleše Nezdařila a soudkyň JUDr. Blanky Trávníkové a Mgr. Markéty Jiráskové ve věci

žalobce: **UNIPETROL RPA, s.r.o.**, IČ: 27597075
se sídlem Litvínov, Záluží 1
zastoupen advokátem JUDr. Martinem Nedelkou, Ph.D.
sídlem Olivova 2096/4, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **OTE, a.s.**, IČ: 26463318
se sídlem Praha 8, Sokolovská 192/79

o zaplacení 303 468 662,92 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalobce proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 6. září 2019, č. j. 7 C 305/2016-133

takto:

Usnesení soudu I. stupně **se mění** tak, že se žalobci po právní moci tohoto rozhodnutí vrací z účtu Obvodního soudu pro Prahu 8 doplatek soudního poplatku ve výši 820 000 Kč.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud I. stupně zamítl návrh žalobce na vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši dalších 820 000 Kč. V odůvodnění rozhodnutí soud I. stupně uvedl, že žalobce podal svůj návrh u obecného soudu, který se tak musel zabývat otázkou, zda má pravomoc ve věci jednat a rozhodnout. Je jen na vůli a znalostech žalobce, zda podá návrh právě u obecného soudu či jiného orgánu. Dle zákonné úpravy se při zastavení řízení před prvním jednáním vrací soudní poplatek snížený o 20 %, nejméně však o 1 000 Kč. *Tím se posiluje motivace účastníků k mimosoudnímu řešení sporu i po zahájení řízení a současně zohledňuje to, že i řízení, jež bylo zastaveno před prvním jednáním, zatěžuje soudní soustavu určitými náklady, a nemělo by tedy být zcela nezaplatněno* (srov. Komentář k zákonu o soudních poplatcích, § 10, C. H. Beck, 2012). Zákon tedy nerozlišuje, zda bylo řízení zastaveno pro nedostatek podmínek řízení či z jiného důvodu. Soud proto návrh žalobce na vrácení dalších 820 000 Kč na soudním poplatku zamítl.
2. Žalobce napadl usnesení včasným a přípustným odvoláním. Ve svém odvolání uvedl, že řízení, v nichž není dána pravomoc soudu, nepodléhají poplatkové povinnosti dle zákona o soudních poplatcích. Od počátku tedy neexistovala ani povinnost žalobce soudní poplatek zaplatit a nesprávná tak byla také výzva soudu k zaplacení soudního poplatku ve věci. Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o soudních poplatcích lze aplikovat pouze ve věcech, v nichž je pravomoc soudů dána. Žalobce odkázal na rozhodovací praxi Okresního soudu v Děčíně a také na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 9. 4. 2015, publikované pod sp. zn. 62 Co 175/2015 a rovněž na usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích v podobné věci. Rozhodnutí soudu I. stupně označil za formalistické, nepřiměřeně tvrdé a bez respektu k ustálené soudní praxi.
3. Odvolací soud přezkoumal podle ustanovení § 212 a § 212a odst. 6 o. s. ř. odvoláním napadené usnesení, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo. Odvolací jednání nebylo třeba nařizovat / § 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř./ Poté shledal, že odvolání žalobce je důvodné.
4. Předmětem řízení samotného byl nárok žalobce vůči žalovanému na zaplacení částky 303 468 662,92 Kč s příslušenstvím. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 2. května 2019, č. j. 7 C 305/2016-118, bylo řízení zastaveno a věc byla postoupena Energetickému

regulačnímu úřadu. Žalobci byla vrácena pouze část zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 280 000 Kč. Dle odůvodnění usnesení byl důvodem zastavení nedostatek pravomoci soudu. Usnesení o zastavení řízení nabylo právní moci dne 25. 5. 2019. Soudní poplatek byl dle obsahu spisu zaplacen žalobcem ve výši 4 100 000 Kč, a to na základě výzvy učiněné usnesením Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 30. 1. 2017 pod č. j. 7 C 305/2016-73.

5. Podle § 10 odst. 1 věta první z. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v platném znění, soud vrátí poplatek z účtu soudu, jestliže jej zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinen. Podle § 10 odst. 3 tohoto zákona soud vrátí z účtu soudu i zaplacený poplatek za řízení, který je splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti, snížený o 20 %, nejméně však o 1 000 Kč, bylo-li řízení zastaveno před prvním jednáním. Obdobně vrátí soud poplatníkovi přeplatek na poplatek (odpovídající část poplatku) vzniklý podle § 6a odst. 3, bylo-li řízení zastaveno jen zčásti. Byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek.
6. Odvolací soud uzavírá, že ze zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, lze dovodit, že se jím zpoplatňují pouze řízení před soudy, která proběhla a u nichž je pravomoc soudu k jejich projednání dána, bez ohledu na to, zda skončila rozhodnutím ve věci samé /§ 1 písm. a) zák. č. 549/1991 Sb. v platném znění/. V daném případě však řízení bylo zastaveno pro nedostatek pravomoci soudu a za této situace dospěl odvolací soud k závěru, že poplatkové povinnosti podle poplatkového zákona vůbec nepodléhá. Poplatkový zákon sice výslovně neřeší situaci, kdy je podán návrh ve věci, v nichž není dána pravomoc soudu, nicméně pokud ze samotného názvu tohoto zákona vyplývá, že jde o zákon o **soudních** poplatcích, pak povahu tohoto soudního poplatku nezakládá to, že navrhovatel (nesprávně) podá příslušný návrh u soudu, ačkoli pravomoc soudu k projednání uplatněného sporu není dána, ale **charakter řízení**, kdy jeho předmětem je spor, u něhož je pravomoc soudu založena podle § 7 o. s. ř. Opačný závěr by znamenal, že navrhovatel by byl nucen např. ve věci, která by spadala do pravomoci správního orgánu, zaplatit poplatek dvakrát, a to jednou jako soudní poplatek podle zák. č. 549/1991 Sb. (bez ohledu na to, že by mu poté byla jeho část postupem podle §10 odst. 3 cit. zák. vrácena) a poté, kdy by soud řízení pro nedostatek pravomoci zastavil a věc postoupil správnímu orgánu, jehož pravomoc k projednání tohoto sporu by byla dána, též podle zák. č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích.
7. Odvolací soud proto (ve shodě se závěry Městského soudu v Praze, vyjádřenými již dříve například v usnesení ze dne 9. 4. 2015 pod sp. zn. 62 Co 175/2015) uzavírá, že řízení ve věcech, v nichž není dána pravomoc soudu, nepodléhají poplatkové povinnosti podle zák. č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích. Výzva učiněná usnesením Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 30. ledna 2017 pod č. j. 7 C 305/2016-73, na jejímž základě zaplatil žalobce soudní poplatek ve věci, tak nebyla správná a soud I. stupně měl přistoupit k zastavení řízení, aniž by předtím soudní poplatek žalobci vyměřil.
8. Z těchto důvodů odvolací soud napadené usnesení soudu I. stupně podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Praha 29. ledna 2020

JUDr. Aleš Nezdařil v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.